

Et andet blik på historien

Jesper Wung Sung bejestrer læseren med varm og bevægende skildring af sin kinesiske oldefars og danske oldemors udfordrende liv

bog
★★★★★

AF SVEND SKRIVER
kultur@kdi.dk

Det kan i dag være svært at forstå, at man i begyndelsen af det 20. århundrede udstillede kinesere i Tivoli. I udstillingskataloget fra 1902 kunne man angiveligt læse, at det er "aldeles forbausende og grænser til det utroelige, hvad en Kineser kan udholde af legemlige Pinsler". De fremmede mennesker var en attraktion på linje med rutsjebanen. Man gik i Tivoli og kunne fornøje sig med at se på og måske endda røre ved de autentiske kinesere, der udførte typiske kinesiske gøremål i en lille kinesisk by, som man i bedste klondike-stil havde opført til lejligheden. I dag ville en så nøjagtig gengivelse af andre folkeslag være utænkelig, men dengang gennemførte man den uden blusel. Tivolis menneskeudstillinger er derfor en del af vores fælles historie og kulturarv.

Den kinesiske menneskeudstilling i 1902 er imidlertid også en del af forfatter Jesper Wung Sungs familiehistorie. I sin nye roman "En anden gren" dykker han dybt ned i historien om sin kinesiske oldefar San Wung Sung og sin danske oldemor Ingeborg Danielsen.

Jesper Wung Sung begynder fortællingen med sin ol-

defars rejse fra Kina til Danmark. San Wung Sungs far og bror er forsvundet under boksørerstanden i Kina. Måske interneret eller dræbt af myndighederne. I et desperat forsøg på at skaffe bedre leveforhold for sin mor og sine små søskende rejser den kun 19-årige mand godt presset af en kinesisk embedsmand til Danmark for at arbejde i Tivoli under bizarre forhold.

I et parallelt spor følger man unge Ingeborg Danielsen, som vokser op i en dansk familie fra jævne kår. Hun arbejder hos Hofbager Olsen i Frederiksberggade, hvor hun sælger livo-brød, sukkerkringler og wienersnitter i lange baner. Hun er kan og selvstændig og tiltrækker en del opmærksomhed fra de unge danske mænd. Interessen er dog ikke gensidig. Hun orker ikke tanken om at forlove sig med ordinære danske Rolf og etablere en lille familie. Hun er ikke lavet på mætermål og tænker anderledes end størstedelen af sine jævnaldrende. Samtidig og måske også derfor føler hun sig ensom i en familie præget af en autoritær far og dominerende brødre.

Ingeborg er egentlig ikke interesseret i at komme i Tivoli, men en dag trækker hendes geskæftige kollega Henriette hende med; og her møder San og Ingeborg hinanden. De er gensidigt betagne og får etableret kontakt, men det er ikke let. For San må

▲ Den kinesiske menneskeudstilling i 1902 er en del af forfatter Jesper Wung Sungs familiehistorie. I sin nye roman "En anden gren" dykker han dybt ned i historien om sin kinesiske oldefar San Wung Sung og sin danske oldemor Ingeborg Danielsen. – Foto: Mads Nissen/ritzau.

Jesper Wung Sung: En anden gren. 560 sider. 299,95 kroner. Rosinante. Udkommer i dag.

følge af sine besynderlige arbejdsforhold ikke forlade Tivoli på noget tidspunkt; og man opsætter vagter for at forhindre kineserne i at forlade forlystelseshaven, når de har fri. Kineserne var, forstår man af romanen, nærmest interneret i Tivoli. Man har måske villet sørge for, at attraktionen kun kunne beses i forlystelseshaven. Høje hegn og strenge vagter er dog ikke nok til at holde San tilbage. Gang på gang bryder han ud af Tivoli for at holde stævne med sin elskede Ingeborg. Deres kærlighed bliver dog mødt af stor modstand. I

aviserne omtales kvinderne, som står i et forhold til de kinesiske mænd, som halvkvinde. Ingeborg må deudover lide den tort at blive stødt af sin familie, der går så vidt som til at bestille voldtægter af hende for at få hende på bedre tanker. San og Ingeborg står dog fast på deres kærlighed og kæmper en hård kamp for at få livet til at lykkes på trods.

Uden at afsløre for meget kan man konstatere, at fortællingen ikke ender som i skabelonerne fra Hollywood. Hertil er den for realistisk. For San Wung Sung og Ingeborg Danielsen betalte også i virkelighedens verden en høj pris for deres kærlighed, der i samtiden blev udkammet som forkastelig. Det har krævet et stort menneskeligt mod.

Jesper Wung Sung leverer med "En anden gren" en vel-skrevet og rørende fortælling, som åbner en nær og alligevel fremmed verden op for of-

entligheden og vækker læseglæden. Ikke blot fornemmer man overalt i romanen en stærk forfatter, som mester fortællekunsten, også hans stilmæssige løsninger er perfekte. For med sin skønne litterære iscenesættelse af sin families historie rammer Wung Sung direkte ind i et af tidens aller mest brændende spørgsmål, nærmere bestemt hvordan vi i Danmark ser på mennesker af en anden etnisk oprindelse. Det allerbedste i den sammenhæng er vel, at man aldrig fornemmer en løftet pegfinger, men tværtimod glæder sig over hug til både fordomsfulde danskere og kinesere, der ikke evner at møde hinanden som medmennesker.

Det er smuk litteratur, der sætter problemer under debat og giver os et nyt og anderledes blik på danskernes historie. Meget mere kan man faktisk ikke forlange. Jesper Wung Sung har skrevet et mesterværk.

Teater rykker ind i kirken

Tilskuerne må selv vurdere, om de har været i teatret eller i kirke, når de har oplevet "Re-formation – En sten fra hjertet" i Haderslev Domkirke, siger instruktøren

AF DORTE WASHUUS
washuus@kdi.dk

Teatret Møllen og Kunstnerkollektivet Vontrapp rykker i den kommende uge ind i Haderslev Domkirke med begivenheden "Re-formation – En sten fra hjertet". Dermed er det anden gang i år, at en jysk domkirke lægger rum til en forestilling, der udfordrer kirken rum.

Første gang var i februar, hvor Teater Svalegangen i samarbejde med domprovst Poul Henning Bartholin indtog Aarhus Domkirke med arrangementet "Befri Gudstjenesten". Det udløste dengang kritik fra flere sider af folkekirken. Kritikken gik dels på, at domkirken var lukket i en længere periode, og dels på, at det var uklart, om der var tale om teater eller gudstjeneste. Forestillingen i Aarhus og den kommende i Haderslev er i slægtskab med hinanden. Det siger Kathrine Lund fra Vontrapp, der som instruktør iscenesætter "Re-formation – En sten fra hjertet".

"Der opstår en hybridform, når man tager kunst ind i kirken, og jeg forestiller mig, at de to begivenheder stiller nogle af de samme spørgsmål," siger Kathrine Lund, der dog understreger, at hun ikke selv har oplevet "Befri Gudstjenesten".

"Vi forsøger at skabe et værk, der både er en anderledes teaterforestilling og en anderledes kirkeoplevelse. Det Wung Sung har skrevet et udværdere, om vedkommende

Forestillingen

► "Re-formation – En sten fra hjertet" har premiere i Haderslev Domkirke den 7. september og opføres derefter i Roskilde Domkirke den 12. september og i Trinitatis Kirke i København den 13. september.

har været i teatret eller i kirken," siger hun.

Kathrine Lunds udgangspunkt er ikke, at der er noget galt med kirken eller gudstjenesten, og hun tænker udelukkende sin forestilling som et supplement. Derfor forudser hun heller ikke, at begivenheden vil blive mødt med den samme kritik som den i Aarhus Domkirke.

Biskop over Haderslev Stift Marianne Christiansen har været med til at opfordre til begivenheden og imødeser den med positiv forventning.

"Det ligger os på sinde at markere Reformationsjubileet bredt i byen. Derfor er vi glade for, at vores lokale Teatret Møllen har taget den opgave på sig at skabe en begivenhed, hvor teatret spiller sammen med kirke og liturgi."

Biskoppen ser frem til at opleve samspillet mellem det visuelle og det fortællende, og forventer en stærk forestilling, der gør Reformationens anligende levende og bevæger tilskuere. Marianne Christian-

sen frygter ikke de samme negative reaktioner, som arrangementet "Befri Gudstjenesten" i Aarhus Domkirke oplevede.

"Jeg går ikke rundt og er nervøs for folks reaktion, hvorfor skulle jeg dog det? Men jeg håber da, det er en begivenhed, som vil gøre indtryk," siger hun.

Marianne Christiansen glæder sig over, at teatre i stigende grad er begyndt at interessere sig for gudstjenester og liturgi.

"Jeg ser det som et udtryk for, at religion spiller en større rolle end for år tilbage. Der er en stigende forståelse for kirken som både historisk og nutidig, som hænger sammen med en fornyet interesse for eksistensen og dermed kirken og gudstjenestens fortælling om menneskelivet," siger hun.

Heller ikke teaterchef Nikolaj Mineka fra Teatret Møllen forventer kirkelig kritik af forestillingen.

"Vi har fra begyndelsen haft et godt samarbejde med menighedsrådene og personale," siger han og understreger, at Haderslev Domkirke ikke er lukket i forbindelse med begivenheden.

"Re-formation – En sten fra hjertet" handler, ifølge Kathrine Lund, om at skabe et åndehul for stressede nutidsmennesker. Forestillingen stiller blandt andet spørgsmålet: Kan kirken budeskab om tilgængelige løsninger med stress og ensomhed?

Kristeligt Dagblads Initiativpris 2017

Nu kan du tilmelde årets initiativ til Initiativprisen 2017

Har du lagt mærke til et spændende projekt, der gør en forskel? Kender du en eller flere ildsjæle, der omsætter kristendommen til handling, og som bygger bro imellem kirken og mennesker?

Med Kristeligt Dagblads Initiativpris vil vi gerne sætte fokus på de tiltag, som kan inspirere andre med nye former for formidling af kristendommen.

Du kan tilmelde tiltag til Initiativprisen til og med den. 5 september.

Tilmeld årets initiativ på:

www.kristendom.dk/initiativprisen

Hvilket initiativ skal belønnes med 25.000 kr.?

Vinderinitiativet bliver belønnet med 25.000 kr. fra Kristeligt Dagblad og har til formål at inspirere aktører i det danske kirkeliv til nye former for formidling af kristendommen.

Bliv inspireret af de tiltag, som tidligere har modtaget

Initiativprisen her: www.kristendom.dk/initiativ

Tilmeld her:

www.kristendom.dk/initiativprisen